

SVOBODNA SLOVENIJA

Leto (Año) LXVI (60) • Štev. (Nº) 7

ESLOVENIA LIBRE

Buenos Aires • 8 de marzo - 8. marca 2007

SKLADATELJ, PESNIK, DUHOVNIKI

GREGOR BATAGELJ

V Podgori pri Gorici in nato v kulturnem centru, ki nosi njegovo ime, so se spomnili sedemdesetletnice smrti Lojzeta Bratuža (*17. februar 1902 - † 16. februar 1937). Pravzaprav bi moral napisati umora, saj je podlegel ubijalskemu napoju. Zakaj? Ker se ni podredil fašistični odredbi, da ne sme prepevati ali voditi zborov, ki bi pel slovenske pesmi. Pesmi v njegovem maternem jeziku.

Lojze Bratuž je z vodenjem slovenskim pevskih zborov pomagal ohranjati slovenščino v Goriški, ki je bila po priključitvi Italije z rapalsko pogodbo podvržena poitalijančevanju. Leta 1929 je bil zaradi domoljuba prvič zaprt. Leta 1930 ga je goriški nadškof Frančišek Borgia Sedej imenoval za nadzornika cerkvenih pevskih zborov na Goriškem. Vodil je več slovenskih cerkvenih pevskih zborov (cerkveni zbori so bili edini, kjer so oblasti še dopuščale slovenščino) v Goriški, Goriških Brdih, Vipavski in Soški dolini. V tem času je uglasbil več pesmi, večinoma za zборе. Njegovo delovanje je motilo fašiste, zato so ga 27. decembra 1936 v Podgori pri Gorici po koncu maše, kjer je dirigiral pevskega zboru, zajeli in ga v bližnji zgradbi prisilili k pitju bencina in strojnega olja. Zaradi posledic te zastrupitve je slaba dva meseca kasneje umrl v goriški bolnišnici.

V strnjenih vrsticah je povedano vse: slovenstvo, kultura — v nasprotju s fašizmom, barbarstvom.

Pred nekaj tedni se je pa oglasil predsednik Italije Giorgio Napolitano. V njegovem življenjepisu piše, da je pravnik, pisatelj in pesnik, pa še bivši komunist oziroma član sedanje Demokratične levice (imena so pač imena ...) V svojem govoru ob spominu na povojne umore, imenovane po fojbah, kamor so morilci pometali žrtve, se je pavšalno znesel nad „Slovani“, ki da so etnično hoteli sčistiti primorsko ozemlje, da imajo ekspanzionistične težnje. Nikjer niti namiga, kaj šele omembe, da to ni bilo etnično čiščenje ampak ideološko; da za te pokole niso krivi samo „Slovani“, ampak tudi italijanski morilci; da so bili večkrat posledica fašističnih ukrepov skozi četrto stoletje. V tem pogledu lahko italijanskega predsednika prištejemo k fašistom in k njemu množico, milijone Italijanov, ki še niso razčistili in osvetlili svojih „temnih strani Meseca“, ki jim jih tudi ne manjka.

Za slovenstvo so se v vseh časih zavzemali najprej duhovniki. Nikoli jim nihče ni mogel vzeti tega častnega naslova, saj so v najtežjih časih reševali ljudstvo, slovenski narod, njegovo kulturo. Tudi zdaj so se oglasili duhovniki in sicer iz novogoriškega duhovnega območja ter predsedniku Napolitanu poslali pismo (objavljamo na 2. strani, op. ur.), kjer mu v spoštljivem tonu kažejo na pomanjkljivosti njegovega spomina (najprej sem napisal, da so mu peli levite, povedali, kar mu gre, pa bi tako ne osvetlil pravilno smisla pisma, čeprav je v svojem bistvu oster in jasen).

Žal obstajajo veliki dvomi, da bi Napolitano dobil pismo, da bi ga prebral in ga sploh skušal razumeti. Jurij Paljk v svojem komentarju v isti številki Družine, kjer je objavljeno omenjeno pismo, pravi, da zaenkrat ni bilo v nobenem italijanskem časopisu zaznati objave ali komentarja na pismo. „Dejstvo je, da dialog med tistim, ki noče slišati, in tistim, ki skuša nekaj dopovedati, vedno nemogoč“, pravi.

Človek bi mislil, da na državni ravni ne more biti več prostora za taktiziranje: uradno je republika Slovenija priznana država-članica Evropske zveze, čez deset mesecev bo uradno predsedovala tej zvezi, torej ne more (ne sme!) ostati tiho, kadar se nekdo po krivici ali z lažjo znaša nad narodom, ki jo tvori. Potrebna je podkrepitev, zaslomba državnih krogov besedam korajžnih dušnih pastirjev. Da bodo njihove besede prišle do pravega naslovnika, da jih bo premislil.

Razen če v Republiki Sloveniji ni važno, katere narodnosti so njeni prebivalci ...

Razen, če Republiki Sloveniji, njenim državnikom, vladarjem, manjka tiste korajže, ki so jo pokazali duhovniki s tem pismom ...
Razen ...

PS: Napolitanu so pisali tudi borci OF. Oni? Kaj bi komentiral...

V veljavi novi verski zakon

Zakon o verski svobodi, ki na novo določa pravice in merila za registracijo verskih skupnosti, Cerkev in druge verske skupnosti pa opredeljuje kot splošno koristne organizacije, začne veljati. Novi zakon, ki mu kritiki očitajo nespoštovanje ustavnega načela ločitve države in verskih skupnosti, se bo začel uporabljati v treh mesecih, njegovi nasprotniki pa že napovedujejo možnost ustavne presoje ter noveliranje zakona. Zakon o verski svobodi med drugim določa merila za registracijo verskih skupnosti, predpisuje postopek njihove registracije in določa njihove pravice. Z zakonom naj bi na novo in v skladu z evropskimi in drugimi modernimi standardi ter mednarodnimi dokumenti uredili področje verske svobode. Zakon Cerkev in druge verske skupnosti opredeljuje kot splošno koristne organizacije.

Po novem zakonu se verska skupnost lahko registrira, če ima vsaj sto polnoletnih članov — v slovenskih državljanov oziroma tujcev, ki imajo stalno prebivališče v Sloveniji — ter če izkaže delovanje v Sloveniji v zadnjih desetih letih. Registracija je predpogoj za

priznavanje določenih pravic. Zakon vključuje tudi določbe o verski duhovni oskrbi v vojski, policiji, zavodih za prestajanje kazni ter bolnišnicah in socialno-varstvenih zavodih.

Država bo verskim uslužbenecem krila prispevke za pokojninsko in zdravstveno zavarovanje od osnove, ki je določena najmanj v višini 60 odstotkov povprečne mesečne plače.

Dosedanja ureditev temelji na zakonu iz leta 1976 in je zastarela, predvsem pa je pomanjkljiva in ne ureja nekaterih temeljnih vprašanj, je sprejetje novega zakona utemeljila vlada. Dosedanji zakon o pravem položaju verskih skupnosti v RS denimo ni določal meril za registracijo verskih skupnosti. V njem pa je bila zapisana ustavna ločitev verskih skupnosti od države ter določba, po kateri verske skupnosti ne morejo imeti posebnih prednosti ali privilegijev. Po določbah starega zakona so se verske skupnosti vzdrževale z lastnim premoženjem, gmotno podporo pa jim je lahko dajala tudi družbena skupnost.

Novi zakon pa je v vseh fazah obravnave naletel na številne kri-

tike opozicijskih poslanskih skupin in DeSUS, češ da verske skupnosti postavlja v neenakopraven položaj, privilegira Rimskokatoliško cerkev in ne spoštuje ustavnega načela ločitve države in verskih skupnosti. Kritiki zakona so med drugim nasprotovali določbi o financiranju ter se zavzemali za drugačne rešitve od sprejete, ki določa, da država iz proračuna krije prispevke za socialno varnost uslužbenecv registriranih cerkva in drugih verskih skupnosti.

Sprejemanje zakona so ves čas spremljali zapleti. Vlada je zakon pripravila že februarja lani, postopek njegove obravnave pa se je zavlekel. Ob obstrukciji LDS, SD, SNS in DeSUS je nato DZ julija ostal nesklepčen in zato prestavil nadaljnjo obravnavo zakona. Ob pomoči poslancev narodnosti je državnemu zboru decembra lani zakon vendarle uspelo sprejeti, takoj zatem je državni svet nanj izglasoval veto. Dokončno sprejetje zakona je koaliciji uspelo januarja, tudi tokrat s pomočjo poslancev narodne skupnosti.

Haider vedno proti

Deželni glavar avstrijske Koroške Joerg Haider se je odločno izrekel proti predlogu treh slovenskih manjšinskih organizacij za ureditev dvojezičnih topografskih napisov. Glavni razlog za nasprotovanje je za Haiderja predlagana razširitvena klavzula. Z njo bi bilo v skladu s predlogom manjšinskih organizacij mogoče na zahtevo določenega deleža prebivalstva postaviti dvojezične krajevne table še v dodatnih krajih, potem ko bi že bili postavljeni v začetno predvidenih 173 naseljih.

Narodni svet koroških Slovencev (NSKS), Zveza slovenskih organizacij (ZSO) in Skupnost koroških Slovencev (SKS) so se za omenjeni predlog izrekli v skupnem pismu avstrijskemu kanclerju Alfredu Gusenbauerju. V njem so kanclerja obenem zaprosili

za sestanek. Avstrijska vladna koalicija med socialdemokrati (SPOe) in ljudsko stranko (OeVP) je namreč v vladnem programu zapisala, da namerava vprašanje dvojezičnih krajevnih tabel na avstrijskem Koroškem urediti do letošnjega poletja.

Deželni glavar Haider ter njegov namestnik in deželni svetnik za promet Gerhard Doerfler se bosta morala pred preiskovalnim sodnikom v Celovcu zagovarjati zaradi suma zlorabe uradnega položaja v zadevi dvojezičnih krajevnih tabel. Državno tožilstvo je namreč zaradi prestavljanja krajevnih tabel v Pliberku in Drveši vasi in pripenjanja dodatnih tablic namesto veljavnih dvojezičnih krajevnih tabel uvedlo preiskave proti obema politikoma.

Slovenščina med predsedovanjem EU

Število uradnih jezikov v EU se je v zadnjih treh letih povečalo z 11 na 23, kar je vprašanje večjezičnosti postavilo v središče evropske politike. Medtem ko večina komunikacije poteka v angleščini in francoščini, pa dobi jezik posamezne države poseben status v času njenega predsedovanja EU. Slovenščina bo tako v začetku leta 2008 dejansko postala „tretji delovni jezik“ unije, na kar se v vladni prevajalski službi dejavno pripravljajo z usposabljanjem in javnimi razpisi za tolmače in prevajalce.

Večjezičnost, ki si je z novim letom prisluzila celo svojega komisarja, se vse pogosteje omenja kot ključno sredstvo za ekonomski razvoj in komunikacijski preboj. Potrošnika in državljana namreč najučinkoviteje nagovoriš v njegovem maternem jeziku.

Države med polletnim predsedovanjem uniji običajno ta nasvet upoštevajo in tako je to velika priložnost tudi za predstavitev slovenščine, pri čemer je ključna

močna in učinkovita prevajalska in tolmaška služba tako v Sloveniji kot pri institucijah unije. Po doslej dostopnih podatkih je povpraševanje po tolmačenju v slovenščino v evropskih institucijah za zdaj še večje od ponudbe. V povprečju za vsak nov jezik, tudi slovenščino, potrebovali 80 tolmačev na dan, medtem ko jih je po podatkih Evropske komisije za slovenščino sedaj na voljo 54, od tega sedem zaposlenih in 47 samostojnih tolmačev.

Po drugi strani pa podatki komisije kažejo, da je bilo v lanskem letu v Svetu EU povpraševanje po

tolmačenju v slovenščino zadovoljeno 94-odstotno, kar je za Poljsko in Madžarsko najvišji odstotek in devet odstotkov nad povprečjem vseh devetih novih jezikov iz širitvenega vala 2004.

Specialistični podiplomski študij konferenčnega tolmačenja na Filozofski fakulteti naj bi prispeval 22 tolmačev, ki jih bo marca letos preizkusilo Združenje konferenčnih tolmačev Slovenije, sicer pa je na slovenskem trgu še 17 tolmačev za angleščino, devet za francoščino in deset za nemščino, kažejo podatki vladne prevajalske službe.

BERI...

ODPRTO PISMO
PRESEDNIKU ITALIJE 2

RAZMIŠLJANJE OB
CORSELLISOVI KNJIGI 4

ZAPUSTIL NAS JE
BOGO URBANČIČ3

LIPICANCI SO NEKAJ
DRAGEGA6

Dolg resnici

Objavljamo Odprto pismo, ki so ga duhovniki novogoriškega pastoralnega območja poslali italijanskemu predsedniku Giorgiu Napolitanu. Besedilo je zelo pomembno, posebno ker prav primorski duhovniki pripisujejo največjo krivdo za vse, kar se je hudega po vojni dogajalo v Sloveniji, v Italiji in na mejnem območju, komunizmu, kateremu je bil privržen tudi predsednik Napolitano.

Spoštovani gospod Giorgio Napolitano, predsednik Republike Italije!

Duhovniki, ki opravljamo svoje poslanstvo v goriškem delu Koprške škofije, se oglašamo ob Vašemu letošnjemu nagovoru na dan spomina.

K temu se čutimo poklicane iz duha tisočletne oglejske duhovne in pastoralne izkušnje, ki je snovala in izoblikovala večnarodno duhovno in kulturno podobo tukaj živečih ljudi, ki so celo tisočletje živeli, sodelovali in med seboj tekmovali v medsebojnem spoštovanju identitete, jezika in samobitnosti.

Drugi razlog, zakaj se odzivamo na Vaš govor, je zgodovinska izkušnja primorskih duhovnikov v zahodni Sloveniji.

Naši predhodniki so morali v času med I. in II. svetovno vojno, združeni predvsem v organizaciji Zbor svečenikov sv. Pavla, zvesti evangeliju in v spoštovanju oglejske pastoralne izkušnje, z velikimi žrtvami in v preganjanjih braniti kulturno in jezikovno identiteto tistega dela slovenskega naroda, ki so ga po I. svetovni vojni priključili Kraljevini Italiji.

Pridružujemo se Vam, ko se sklicujete na moralno dolžnost vzpostavljanja resnice glede obravnavanja krutih dogodkov, ki so jih pretrpeli, dovolite, da postavimo dogajanje v zgodovinsko zaporedje: primorski Slovenci pod italijanskim fašizmom, osrednja Slovenija po letu 1941 pod nasilno italijansko okupacijo in kasneje Italijani pod komunizmom na tem ozemlju, na katerem si Slovenci in Italijani prizadevamo za dobre sosedske odnose, kar je že zdavnaj preraslo v ponovno vzpostavljeno prijateljstvo in sodelovanje, česar vsebina Vašega nagovora ne upošteva oziroma zaobide.

Italijanska okupacija Slovenije leta 1941 je povzročila razkol in notranjo tragedijo našega naroda, iz česar izvira najprej naša narodna nesreča, ki pa je nekaj let kasneje prizadela tudi del Italijanov na Primorskem.

V mnogih letih, preden se je omehčala meja, so nas ob njej in nas tudi danes povezujejo mnogoteri skupna srečanja, prireditve, pogovori, programi. Na ravni iskanja resnice tistih in današnjih časov bi posebej izpostavili prizadevanja čezmejnega društva Concordia et Pax, ki ima svoj sedež v Novi Gorici in Gorici. Leta 2003 smo v društvu objavili publikacijo: Slovensko-italijanski odnosi 1880-1956 (Rapporti italo-sloveni 1880-1956), ki je sad skupnega prizadevanja in je poročilo slovensko-italijanske zgodovinsko-kulturne komisije. V delu svojega govora se sklicujete na izjave profesorja Paola Barbija, kar iz strokovnega zgodovinskega gledanja ne more biti izhodišče, saj izpričuje nepoznavanje celovitejših spoznanj, do katerih je prišla stroka.

Iskre smo solidarni z bolečino vsakogar, ki je bil sam ali so bili njihovi potomci žrtev zločinskih dejanj zoper svobodo, življenje in posest, da ostanemo pri resnici(!), tako pred II. svetovno vojno kot v vojnih letih in po koncu vojne.

V teh okrutnih dogajanjih so se zvrstili dejavniki, ki so se sklicevali na tisti čas vladajoče ideologije v Italiji, Avstriji in Nemčiji, Sloveniji ali, točneje, v Jugoslaviji.

Vsaka krivica, vsak zločin, vsako dejanje zoper bližnjega ali katerokoli skupino, je vredna spomina, tudi zato, da se z vso spoštljivostjo bližamo usodam ljudi in dejstvom v teh obmejnih krajih, čim bolj objektivno in spravno,

glede na to, da so grozote, ki se jih upravičeno spominjate italijanski sosedje, obenem tudi naše slovenske strahote, o katerih smo pri nas lahko odprto spregovorili šele po doseženi samostojnosti Slovenije.

V Vašem govoru žal ne čutimo pomembnega koraka k resnici, poznavanja zgodovinskih okoliščin in predvsem obsega tragičnih dogajanj ob aretacijah, izvensodnih procesih, pobojih, breznic in odhodu dela Italijanov iz nekaterih predelov obalnega dela Slovenije. Pomislili niste niti na množične odhode in pobege tisoče in tisoče Slovencev, ki so se zaradi komunističnega jarma, neposredno po vojni, razselili po vsem svetu in so mnogi izmed njih našli vmesno začasno zatočišče tudi v Italiji.

Med vojno in po njej so se dogajala enaka zločinska dejanja, kot se jih spominjate v Italiji, tudi nad Slovenci, le da so bila nad nami še bolj brezobzirna in množična.

Kolikor nam je znano, so se podobna zla dejanja dogajala tudi v Vaši domovini, gospod predsednik, v krajih, kjer so začasno zavladali komunistični revolucionarji in so samo zaradi njihove omejene oblasti tudi zločini omejeni in, kar nas preseneča, premalo znani, če ne celo prikriti in neznani.

Del dolga do resnice, o kateri govorite, je tudi v zgodovinski in moralni moči ter dolžnosti povezovanja dogajanj v tem delu Evrope.

Gospod predsednik, če se ustavimo pri breznic, menimo, da Vam ni neznano, da so v prvih mesecih po vojni akterji revolucije brezobzirno in brez civiliziranih, da ne rečemo etičnih postopkov polnili več kot 500 brezen, ki so raztresena po vsej Sloveniji. Revolucionarni oblastniki so vanje zmetali pretežno hrvaške, srbske in slovenske može, fante, ženske in celo otroke.

Na Goriškem, zlasti v mestu Gorica, je v 40 dneh po II. svetovni vojni izginilo okrog 900 ljudi, pri čemer so si podajali zločinske roke tako Italijani kot Slovenci, ideološko usmerjeni komunisti.

To, da danes brezna poznamo v Republiki Sloveniji, gospod predsednik, nič ne pove o zločinskosti Slovencev ali Slovanov, pač pa o zločinskosti komunističnih revolucionarjev italijanske in slovenske narodnosti. Oni so metali mučene, napol mrtve in mrtve žrtve v brezna najbližjih gozdov, ki so danes pač v naši državi.

Da je Evropa doživljala prepletan-

je kulture in barbarstva, kakor pravite, se ne da zanikati. Na tem ozemlju se to ni dogajalo na narodnostni podlagi ali jezikovni pripadnosti, ampak na podlagi moralne kakovosti ljudi, v 20. stoletju žal predvsem glede pripadnosti ideologijam, ki so se zvrstile na tem ozemlju v znanem časovnem zaporedju: fašizem, nacizem, komunizem.

Za ponazoritev ideološko motiviranih umorov po vojni spomladi leta 1945: med Milanom, Bologno in Gorico so brezna, ki še niso prešteta in raziskana.

Eksodus Slovencev na Goriškem je začel že davnega leta 1918(!), zaradi pritiska na našo istovetnost, svobodo, narodnost, življenje in premoženje. Po II. svetovni vojni je samo s tržaškega dela Primorja odšlo iz svojih domov v svet okrog 5000 Slovencev!

V tem okviru se čudimo, da še vedno ni po sodobnih evropskih kriterijih, razen na cerkvenem področju, vzpostavljeno narodnostno in kulturno vprašanje slovenskih rojakov, živečih v krajih, ki danes pripadajo Italiji.

Vašo domovino, gospod predsednik, so med II. svetovno vojno in po njej k sreči rešili in demokratizirali od zunaj, čeprav to ne pomeni, da ste razčistili svojo držo do teh zgodovinskih in moralno težkih časov.

Mi smo dosegli demokratične standarde pol stoletja kasneje, ves čas pa smo si prizadevali ohranjati sokove in vrednote, za katere dolgujemo prvo hvaležnost našim prednikom in Ogleju, saj smo prav s to bogato dediščino stopili na oder Srednje Evrope.

Gospod predsednik, menimo, da je treba povedati tudi to, vse to, kar smo zapisali v našem odprtem pismu javnosti, in v tem okviru posredovati sporočila sožitja, spoštovanja, enakovrednosti in sodelovanja rodovom, ki prihajajo.

V Evropi, kot vse kaže, se bomo morali prav vsi še zelo potruditi, da se bomo približali tej zakonitosti sožitja, da se ne bomo vrnili k barbarstvu 20. stoletja.

Pridružujemo se nedokončani nalogi prečiščevanja in dopolnjevanja Spomina, ki postaja, kot vse kaže, vedno bolj ne le „naš“, ampak skupen.

V tem duhu parafraziramo Jezusovo Novo zapoved: „Spoznavaj, spoštuj in ljubi domovino svojega bližnjega, kakor svojo lastno!“

Z vsem spoštovanjem in dobrimi željami

*Aleš Rupnik, dekan
tajnik Novogoriškega pastoralnega
območja*

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

V Argentini, in sicer tudi povsod po svetu, je stvarnost taka, da se dobre novice mešajo s slabimi kakor svetopisemska ljulka s pšenico. Pretekli teden ni bil izjema. Kar pogledajmo.

Po trinajstih letih. Ko so naši starši in dedje prihajali v Argentino, je bila tu doba gospodarskega razmaha. Lahko je sicer manjkalo marsičesa, a dela ne. Dela je bilo na pretek in kdor ni bi lenuh, ga je vedno lahko dobil. Potem so se časi spremenili. Naučili smo se novih besed, kot na primer „recezija“ in brezposelnost se je nadležna pojavila v družbi. Pričela je rasti in zlasti v zadnjih petnajstih letih dosegla prej nepoznano silo. Leta 1993 je bilo zadnjikrat, da je bila brezposelnost „enomesna“, torej pod desetimi procenti. Potem jo je kriza v letih 2001 in 2002 zasejala po vsej državi. Nič več ni veljalo tisto da „kdor ima v Argentini voljo do dela, lahko dela“. Tudi med slovenskimi rojaki in njihovimi potomci, ki sicer veljamo za zelo delavne ljudi, so se množili žalostni primeri. V tistih časih je brezposelnost poskočila do 22%. Potem je prišla sprememba valute, 1=1 med dolarjem in pesom se je spremenila v 3=1 in začela se je reaktivacija, tovarne so znova pognale stroje in delavni trg se je začel gibati. Po trinajstih letih je brezposelnost končno znova postala enomesna. V zadnjem kvartremstru lanskega leta je padla na 8,7%.

Je konec vseh težav? Kje pa; še daleč ne. Poleg tega tudi številka sama ni, da bi klicali „Aleluja“. Čeprav nizka, pomeni da je v Argentini še vedno okoli 1.400.000 dela sposobnih ljudi, ki nimajo delavnega mesta. Poleg tega v ta procent niso vključeni tisti, ki nimajo dela a prejemajo socialne podpore. Če vključimo te, se odstotek lahko povzpne do 10,1. Tudi niso všeti tisti, ki imajo samo začasno delo ali neredne dohodke. Kot vedno torej lahko trdimo da „ni vse zlato kar se sveti“. Ima pa socialno obzorje druge negativne pojave. Razmah industrije, predvsem avtomobilske, in pa gradnje ne zagotavlja samo po sebi blagostanja. Kar 54 odstotkov zaposlenih prejema manj kot 1.200 pesov mesečne plače, kar jih postavi v bližini praga revščine. Razlike v plačah so v nekaterih področjih tako velike, da dišijo po socialnih krivicah. Zato je razumljivo da so zadnje dni sindikalisti, ki se pripravljajo za letošnja paritetna pogajanja, začeli govoriti o povišicah plač med 18 in 20%.

Dobro blago se samo hvali? V četrtek 1. marca se je začelo redno zasedanje argentinskega parlamenta.

Kot je predvideno, ga je otvoril predsednik države Nestor Kirchner. V uvodnem nagovoru je podal pregled stanja v državi in družbi, zlasti pa poudaril pozitivno delo vlade na gospodarskem in socialnem področju. Opeval je pozitivno bilanco, rastoč devizni fond, nizko brezposelnost, zadržano inflacijo, pokojninsko reformo, itd, itd. Omenil je tudi, da ima opozicija nalogo nadziranja, zamolčal pa, da vlada dela vse, da opozicija te naloge ne more vredno izvajati. Tudi ni omenil problema javne varnosti, kriminala in splošnega nasilja; preusmerjanja fondov po vladni volji in koristi, in še marsikatero težavo, ki skrbijo resne analiste.

Grmade gorijo. Če na gospodarskem in institucionalnem področju vse poteka bolj ali manj mirno, pa na političnem odru kar gori. Sklic predhodnih volitev 3. junija v prestolnem mestu je med strankami povzročil pravi požar. Ne gre tukaj samo za mestno vlado. Sprememba strategije je močno posegla tudi v predsedniško tekmo. Mauricio Macri, ki je zadnji torek napovedal kandidaturu za vodjo mestne vlade, je tako pustil prazno mesto v predsedniški tekmi. Za njim sedaj še levičarska gospa Elisa Carrió razmišlja, če se ne bi še ona „preselila“ v mesto. Bila je prva, ki je napovedala svojo predsedniško kandidaturu. Najbolj zapleteno je na desni, kjer sedaj ni jasno, kaj bo. Po eni strani je jasno da Macrijev prestop v mesto nudi boljše izgled bivšemu gospodarskemu ministru (Roberto Lavagna). A López Murphy vztraja v svoji kandidaturi in od Macrija zahteva lojalnosti. Ta pa je že napovedal, da se ne bo izrekel, dokler prestolniške volitve ne bodo zaključene.

„Mož (in žena) — bese-da?“ Zelo zanimiv komentar smo lahko brali te dni v buenosaireskem jutranjiku. Navaja nekaj primerov neizpolnjenih obljub. Pogledajmo. Mestni vodja Telerman je trdil, da bodo krajevne volitve v tretjem trimestru; volili bomo 3. junija. Macri je napadal Lavagna češ, da je politično le varianta vladne politike in mu odrekel vsakršno sodelovanje; sedaj se z njim dogovarja po medsebojni podpori. Minister Filmus je do zadnjega zanikal, da bi kandidiral v mestu; danes je vladni kandidat. Elisa Carrió je zagotavljala, da ni prišla iz province Chaco zato, da bi vladala prestolnemu mestu; danes razmišlja prav o tej možnosti. In lahko bi še naštevali, skoraj v nedogled.

Kakšno vrednost ima še beseda v sedanjem času v politiki? Odgovor stvarnosti je: nobene.

O rešitvi za izbrisane

Vprašanje izbrisanih ostaja odprto, je v Bruslju odločil odbor Evropskega parlamenta za peticije. Odbor bo namreč na slovensko vlado naslovil vprašanje, kako bo rešila problem izbrisanih.

Izbrisani so bili državljani Jugoslavije, ki so ob proglasitvi samostojnosti Slovenije optirali za Jugoslavijo in so jih zato slovenske oblasti izbrisale iz slovenskega državljanstva, sedaj pa bi radi postali slovenski državljani, pa ne morejo. Istočasno pa zahtevajo odškodnino.

Pravni zastopnik Društva izbrisanih Matevž Krivic je nad takšnim odzivom sicer „izredno ugodno presenečen“, hkrati pa poudarja, da bi bilo skrajno navno kar koli pričakovati od EU, češ da je to „klub sebičnih ekonomskih interesov držav članic, človekove pravice pa so samo lep okrask na tej fasadi“.

„EU je edina institucija, ki bi Slovenijo lahko prisilila k spoštovanju človekovih pravic, vendar tega ne bo storila nikoli,“ je menil Krivic. „Od drugih uglednih mednarodnih institucij dobivamo izredno močno podporo, ki pa je žal samo moralne narave, in tistih, ki jo dajejo, nič ne stane,“ je dodal. „Oni nekaj napišejo na papir, Janša pa ta papir vrže v koš,“ je ponazoril. Slovensko predse-dovanje bo izkoriščeno proti rešitvi tega vprašanja „za propagando Slovenije kot uspešne tranzitne države, kar sicer v mnogih aspektih tudi je, medtem ko bo njeno sramotno teptanje 18.000 ljudi ostalo prikrito in povzdignjeno na piedestal,“ je še opozoril zastopnik izbrisanih.

SLOVENC V ARGENTINI

UMRL JE BOGO URBANČIČ

Ljubemu atu v slovo

Ata, radi te imamo! Te preproste besede izražajo vso ljubezen, ki jo čutimo vsi - tvoja žena in hvaležni otroci s svojimi družinami.

Bog, ki je vir življenja, te je postavil v krog številne Urbančičeve družine, v kateri si se rodil kot tretji od devetih otrok. V tvojem ljubljenskem Čatežu pod Zaplalom, na Dolenjskem, si zagledal luč sveta 16. januarja leta 1924.

Trda so bila že tvoja otroška leta, kaj šele tvoja mladost, ki se je iztekala v vojnih časih, polnih negotovosti in trepetu, v boju za ohranitev življenja. Bil si prepričan kristjan in zaveden Slovenec, zato si se uvrstil v domobranske vrste, da si se boril za najvišje vrednote: za Boga, tvoj ljubljeni narod in

domovino.

Skrivnostno in ljubeče te je vodila Božja roka in te čudežno rešila smrti, ko te je iz tovarnjaka, ki je vračal domobrance tja, kjer te je čakala neizbežna smrt, potegnil neki Anglež, češ da je prepoln in da greš z naslednjim naprej. Posrečilo se ti je, da si ušel in si tako rešil življenje.

Spoznal pa si v taborišču Monigo-Treviso mlado dekle, s katero si se po prihodu v Argentino tudi poročil. Pred nekaj tedni sta obhajala z vso vajino družino 58 let skupnega življenja.

V tej novi argentinski zemlji sta si ustvarila skromno, a toplo ognjišče, ki se je napolnilo z 11 otroki in 39 vnuki.

Kot vse slovenske družine si moral tudi ti pričeti iz nič. Največja tvoja odlika je bila vernost, delavnost, pridnost in poštenost. O tem lahko pričamo vsi ki smo te poznali, ki smo videli tvoj zgaran obraz in žuljave roke, pa pri vsem tem neomajno vero in voljo do življenja, lastnosti, ki so te vedno spremljale.

Sam pogosto bolehen si imel vedno zagon, da si se nesebično žrtvoval za svojo številno družino, v katero pa je vstopila, pred 46 leti, neozdravljiva bolezen Gregorčka.

Življenjska pot ti je bila postлана s težkimi preizkušnjami. A Bog nas nikoli ne zapusti, saj je sama LJUBEZEN! Dal ti je najboljšo ženo, nam pa z gledno mamico, saj res boljše nam nisi mogel izbrati.

Kako si si želel še enkrat videti Slovenijo in svoj rojstni kraj. Ni ti bilo dano. V tujini si dobil svoj grob. Počivaj v miru v argentinski zemlji.

Čut hvaležnosti je danes v naših srcih! Poslavljaj se z veliko ljubeznijo svoje velike družine, sorodnikov in zvestih prijateljev ter znancev, ki te spremljajo na tej zadnji zemeljski poti.

Ljubi naš ata:

naj Bog ti blagoslov deli

v naročje sprejme v večnosti!

G. JOŽE RAZMIŠLJA

Post 2007

Tudi v postnem času moramo biti kristjani.

Ne gremo v puščavo, kot je to storil Jezus. Odmaknil se je množicam. Hotel je biti sam s svojim Očetom. Z Njim se je pogovarjal in Ga prosil za nas. Tudi na nas je mislil, saj smo potrebovali to Njegovo veliko žrtev. Ni mislil na sebe in ni trpljenja sprejel za sebe, ampak za nas, namesto nas in tudi za naš slovenski narod. Vedel je, da brez njegovega sodelovanja in posredovanja, nikdar zadostili za vse naše zablode in jih popravili.

On se je žrtvoval za nas. Pokazal nam je vrednost vsake človeške osebe, ljudi vse časov,

vseh narodnosti in verstev ter barvo kože. Odprl nam je nebeška vrata, ki smo si jih sami zaprli.

V postnem času, ki je v vsakdanji molitvi, v trpljenju, pritrgovanju v jedi in v prostovoljnih žrtvah ter z Jezusovo pomočjo, si bomo znova odprli nebeška vrata in Oče nas bo sprejel z istimi besedami, kot nad Jezusom: Ta je moj ljubljeni sin.

V pravem pomenu naj nam bo post vse življenje. Če pravični greši sedemkrat na dan, kaj naj rečemo o nas samih. Samo to, da vsi potrebujemo postne vaje vseh vrst. Več, ko bomo svojih napak popravili v sedanjem življenju, manj časa bomo delali pokoro v vica. Jezus je svojo žrtev dopolnil izven puščave, na Oljski gori.

Tako nam je pokazal, da je potrebno trpljenje za naše zveličanje. Trpljenje posameznika, družin, naroda in vsega človeštva.

Tudi slovenski narod, s posamezniki in družinami, je k temu doprinesel svoj delež. Izseljenci in naši potomci nismo ostali zadaj in gledali od daleč na vsa dogajanja teh zgodovinskih časov. Bili smo potisnjeni kakor v puščavo, a smo dobro izrabili čas tega našega bivanja.

Puščava ni zadnja postaja našega življenja in delovanja. Vse se nadaljuje in izven puščave imamo še velike možnosti, da napravimo kaj dobrega za nas, za narod in Slovenijo in za človeštvo. V tem življenju je delo, trgatve pa bo v večnosti.

V Furlaniji nov volilni zakon

Deželni svet Furlanije-Juljske krajine (FJK) je s 33 glasovi za, ki jih je prispevala leva sredina, in 25 proti sprejel nov deželni volilni zakon. Ta bo olajšal izvolitev predstavnikov slovenske narodne skupnosti.

Izglasovani evropski model zastopstva, ki je že predviden v italijanski zakonodaji za evropske volitve, daje manjšinski stranki možnost izvolitve svojega predstavnika v povezavi z večjo stranko. Ta model za manjšinsko stranko predvideva 1-odstotni volilni prag, ki mora v povezavi z drugo preseči 4-odstotni prag.

Novi volilni zakon sicer predvideva tudi 4-odstotni volilni prag za koalicijo oziroma stranko, ki se predstavi samostojno, večinsko nagrado 60 odstotkov sedežev za zmogovito koalicijo in 1,5-odstotni volilni prag za listo v sklopu koalicije, ki si zagotovi vsaj 15 odstotkov glasov. Predvideva tudi neposredno izvolitev deželnega predsednika in možnost ločenega glasovanja za kandidate in stranke.

Predsednik SSO Drago Štoka je ob sprejetju izrazil zadovoljstvo, da je v zakon vključen evropski model za olajšano izvolitev predstavnika Slovenske

skupnosti. To po njegovih besedah pomeni „ne samo uspeh predstavnikov narodne stranke, ampak vsega našega slovenskega prebivalstva v zamejstvu“.

Zadovoljen je tudi, ker bo na podlagi tega zakona omogočena nadaljnja prisotnost stranke Slovenska skupnost v deželnem zboru, kjer je prisotna že 40 let. Kot je poudaril, pa sedaj čaka vodstvo Slovenske skupnosti veliko dela, saj bo morala postati „zbirna stranka vseh Slovencev v FJK, se opirati na civilno družbo in na vse ljudi dobre volje, ki v srcu mislijo predvsem slovensko, in bodo morale tako njihove ideološke, politične in druge težnje in koristi stopiti v ozadje“.

Poslanska skupina koalijske NSi je pozdravila nov deželni zakon v Furlaniji-Juljski krajini (FJK). „Tako imenovani evropski model zastopstva, ki bo olajšal izvolitev predstavnikov slovenske narodne skupnosti v zakonodajne organe, je dobra poteza deželnega sveta FJK in pozitiven signal za vse manjšine, ki živijo v podobnih razmerah,“ so zapisali v sporočilu za javnost. V NSi menijo, da je takšen zakon lahko tudi dober zgled za avstrijsko Koroško in ostala dvojezična območja po vsej Evropi.

HODIL PO ZEMLJI SEM NAŠI...

Dolenjska I

Pokrajina na jugovzhodu Slovenije, vzdolžno od Ljubljanske kotline pa do hrvaške meje. Čeprav nima točnih meja, se na splošno vzame na severu desna stran Save, na jugu naj bi segala do reke Kolpe, na zahodu pa do doline Iške, v pogorju Krma.

Sredi Dolenjske so nizka gričevja in planote, tam se konča alpski svet in se začno dinarske planote in kraški svet.

Prebivalci se bavijo s poljedelstvom, živinorejo, vinogradništvom (cviček), gozdarstvom, sedaj tudi s turizmom. Razvila se je tudi industrija.

Za opis krajev bomo Dolenjsko razdelili na tri namišljene pasove, severni, srednji in južni in sledili približni smeri od zahoda proti vzhodu.

Severnim pas teče ob Savi in je poznan tudi kot Posavje.

Litija: 6500 prebivalcev. Mesto je nastalo na južnem bregu Save, sedaj sega tudi na severnega. Kraj je upravno in trgovsko središče zaledja v Posavskem hribovju. Ima tudi tekstilno, lesno in gradbeno industrijo.

Litija je nastajala in se razvijala zaradi plovbe po Savi, že od rimskih časov pa do sredje 19. stol. je bilo tu važno rečno pristanišče. Po reki navzdol so ladje vodili z drogovi, navzgor so jih pa iz kopnega vlekli konji, kar po več dni, zato se je v okolici razvilo gostilničarstvo, reja konj in pridelava lanu za vrvi. Dolga stoletja so se prebivalci bavili tudi z rudarstvom, kopali so svinčeno, srebrovo in barijevo rudo.

Litija je bila prvič omenjena leta 1256

kot Lutigija. Večkrat so jo opustošili požari. V starem jedru je Valvazorjev trg, ob njem dvorec Turn — Farbarjev grad — večkrat prezidan in cerkev sv. Miklavža, zavetnika brodarjev. V bližini je Plečnikov spomenik padlim v 2. svetovni vojni. Nedaleč sta dva grajska poslopja, dvorca Pogonik in Ponoviče. Iz Litije je približno označena pot, ki jo je prehodil pisatelj Fran Levstik in jo opisal v potopisu „Popotovanje iz Litije do Čateža“ (1858).

Šmartno pri Litiji: 1400 prebivalcev. Industrializirano naselje, tovarna usnja in krzna, lesna industrija, kovinsko podjetje. V starem delu mesta stoji velika neogotska cerkev sv. Martina (1899-1900), ki je nadomestila staro cerkev iz 14. stol. Spada med največja svetišča na Slovenskem.

Štiri km iz naselja stoji na slemenu grad Bogenšperk, prvič omenjen 1533. Leta 1672 ga je kupil zgodovinar Janez V. Valvazor (1641-93), si v njem uredil knjižnico in grafično delavnico, prvo na Slovenskem. Tu je pripravljaj gradiva za svoja dela, med drugimi tudi za „Slavo Vojvodine Kranjske“ (1689). Večina njegove zapuščine je sedaj na Hrvaškem. Grad je bil leta 1972 obnovljen, v njem so zbirke Tehničnega muzeja Slovenije.

Če iz Šmartna sledimo toku Save, bomo šli mimo hriba Kum — 1219 m, z dvema vrhoma, iz katerih je izreden razgled. Na enem cerkev sv. Neže in planinski dom, na drugem pa je prej stala cerkev sv. Jošta, ki so jo za časa komunističnega režima podrli

in tam namestili TV oddajnik.

Radeče: 2500 prebivalcev, leži ob izlivu Sopotu v Savo, ob vznožju pogorja Kum. V bližini je papirnica, kjer izdelujejo posebne vrste papirja, — bankovci, dokumenti — začetki so že iz 17. stol.

Kraj je bil naseljen že v prazgodovinski dobi, našli so keltske grobove. Za časa

Rimljanov je tu šla cesta v Celje, v srednjem veku pa trgovska pot v Litijo in Ljubljano. V tej dobi so bile Radeče pomembne tudi zaradi prometa po Savi.

Kot zanimivost, je nekaj km južno od mesta najdebelejši domači kostanj (Castanea sativa) — Gašperjev kostanj — v Sloveniji.

Zbral in priredil Franci Markež

Vsa Dolenjska je posejana s prijaznimi griči in zelenimi gozdovi

Vetrinjsko nihalo (1)

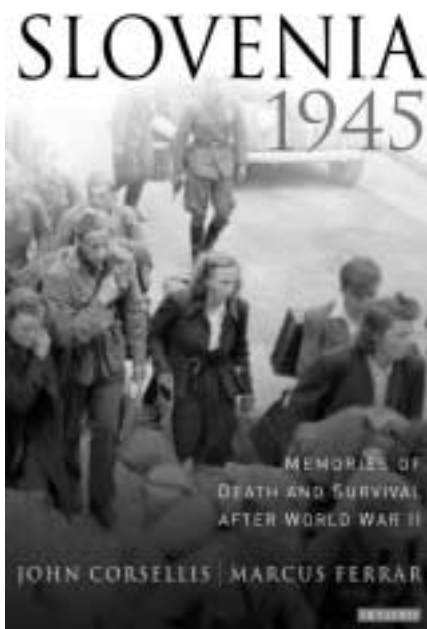
BISERKA KARNEŽA CERJAK

V lanski številki 34 revije *Mag* je izšel članek, v katerem avtorica, ob knjigi, ki jo je napisal John Corsellis, razmišlja o usodnem letu 1945. Zanimiv spis objavljamo v celoti, v dveh objavah.

Lahko bi izbrala Učbenik življenja Martina Kojca ali v sozvočju z njegovo filozofijo napisano knjigo dr. Janeza Drnovška *Misli o zavedanju in življenju*, a odločila sem se drugače. Ko sem odhajala iz knjigarne, sem pod roko držala knjigo z naslovnico, na kateri je bila odtisnjena orumenela fotografija, nad njo pa neverjetno velik napis, ki je bodel v oči: Slovenija 1945.

Že naslov je povedal veliko, še več pripis: Smrt in preživetje po drugi svetovni vojni. Najprej sem sicer pomislila, da verjetno ne bom izvedela nič novega, morda le nekoliko natančnejši popis zgodovinskih dejstev. Zmotila sem se. Kopalci so se sproščeno gibali po modrini vode, jaz pa sem čedalje bolj tonila v globino usodnih zgodb. Mnoge so me spominjale na roman Pijevo življenje, v katerem nas Yann Martel najprej magično zapelje v žalostno zgodbo o dečku Piju, ki v brodolomu izgubi starše. V čolnu skupaj z njim potuje smrtno nevaren bengalski tiger. Po srečnem koncu izvemo, da je bila zgodba, ki nas je kar nekako uročila, morda tudi drugačna, veliko bolj kruta. Prav zato sem se prve različice oklenila kot rešilne bilke, medtem ko v delu *Slovenija 1945* bralec nima izbire. Ni površine in globine, je le ena sama globina.

Prepričljivo in resnično pretresljivo knjigo sta napisala pisca, vredna zaupanja, morda toliko bolj, ker nista Slovenca, temveč Britanca, zaradi česar sta morala biti še bolj previdna pri opisu dogodkov, ki so jih v veliki meri pod patronatom tedanjega ministrskega predsednika Winstona Churchilla pomagali krotiti prav britanski oficirji. Tako John Corsellis, nekdanji humanitarni delavec v begunskem taborišču Vetrinj, ki je dve leti nesebično pomagal predvsem slovenskim civilnim beguncem, kot Marcus Ferrar, ki je bil kot nekdanji novinar pri Reutersu zadolžen za vzhodno Evropo med hladno vojno, sta zagotovo dobra poznavalca slovenske povojne zgodovine,

neusmiljenega tiktakanja časa, v katerem je bilo umorjenih 12 tisoč domobranskih vojakov in civilistov, kar tri leta pa je moralo šest tisoč slovenskih civilnih beguncev životariti v begunskih taboriščih na drugi strani meje ter v strahu čakati na možnost nasilne repatriacije v Jugoslavijo. Dogovori in sporazumi med jugoslovansko komunistično oblastjo in Britanci, ki so vedno poskušali reševati zadeve „do zadnje kaplje tuje krvi“, namreč še vedno niso bili podpisani. Tako se je med begunci vedno pogostejše slišala parodija latinskega pregovora *Fides Anglica, fides nulla*, ki jo je omenil dr. Kajetan Gantar v knjigi spominov Utrinki ugaslih sanj (Slovenska matica 2005) in ki pomeni, da Britancem nihče ni več zaupal.

Vročina, sonce, otroci veselo kričijo, pršenje in pljuskanje vode, vse je tako sproščeno in lahkotno, jaz pa gledam v naslovnico in se ustavljam na vsakem mladem obrazu. Dekle svetlorjavih skodranih las zre v neznanu, hrbet ji upogiba nahrbtnik, eno od pletenih košar ji pomaga nositi mlad fant. Vojak je, domobranec, oči upira v cestni tlak. Vrstijo se kolone žena in mož, fantov in deklet, oprtani s kovčki in nahrbtniki s hitrimi koraki stopajo po široki cesti, ob kateri ju spremljata oborožena vojaka, partizana. Izstopajo iz fotografije. Kam gredo? Kaj se je zgodilo z njimi? Kje so, morda na Koroškem, tik pred repa-

triacijo? Tudi moj stari oče, partizan XIV. divizije, je bil po koncu vojne poslan na Koroško, od koder naj bi se vrnil šele pozno jeseni 1945. Ko je umrl, mi je bilo komaj osem let, a če bi danes še živel, bi ga zagotovo vprašala: „Star ate (tako sem ga klicala), vojna se je končala že maja, tebe pa še vedno ni bilo domov. Nihče ni vedel, kje si, zakaj se nisi javil? Ali si res bil na Koroškem? Ali si bil poleg, ko so britanski vojaki izročali domobranske vojake partizanom?“ Morda bi bila v mislih še bolj predrzna. Kotakole premišlujem o nesrečnem letu 1945, se mi čedalje bolj zdi, da sem tudi sama, mi vsi, četudi nočemo, del teh zgodb. Ne morem se strinjati z vsemi tistimi, ki trdijo, da moramo pozabiti in živeti za prihodnost. Zame se preteklost prepleta s sedanostjo in prihodnostjo. V meni na neki način živijo tudi pretekli rodovi, v meni živijo dejanja mojih prednikov.

Če bi me kdo vprašal, katera zgodba me je najbolj presunila, bi jih sicer izbrala več, a najbolj zagotovo pričevanje Milana Zajca, ko opisuje zadnje trenutke pred streljanjem. Tako kot on, ki je bil z žico zvezan v paru, so bili zvezani tudi njegovi trije bratje: „Zadnjič smo se videli. Poslovili smo se z očmi in se v duhu objeli.“ Ta zapis je bil zame tako močan, nenehno sem mislila le na te fante, na njihovo mamo, ki je v nekaj minutah na tako krut način izgubila tri otroke. Lahko bi ji umrl še četrti sin, če se mu ne bi po petih dneh uspelo rešiti iz brezna, kjer je bil brez hrane in vode, obdan s trupli in potoki krvi. Vsi ti mladi možje, pa tudi dekleta, bilo jih je 12 tisoč, lahko bi se poročili, imeli otroke, zdaj že vnuke, pravnuke. Z njimi so umrla tudi druga življenja! Ob tej zgodbi sem se spomnila drugih pripovedi, ki jih marsikdo pozna, a o njih še vedno nihče noče govoriti, ker so preveč boleče. Kdo ve, da se v šentjoštu pri Dobrovi zaradi pobojev vseh domačih domobranskih fantov vrsto let po vojni ni rodil niti en sam otrok? Le kakšno je bilo življenje mame, ki so ji ubili sedem sinov? In kakšna je bila življenjska pot mladoletnih sester, od katerih je eni v zadnjem trenutku uspelo zbežati, medtem ko so drugi pred očmi ubili oba starša in brata, njej pa prizanesli samo zato, ker se jim je zdelo škoda zadnjega naboja?

(Konec prihodnjč)

Izšla knjiga o kozolcu

V knjigi *Kozolec* je Borut Juvanec ta „dragulj slovenske arhitekture“ predstavil predvsem z arhitekturnega vidika. Kljub temu, da je kozolec edina slovenska etnična arhitektura in je usidran v zgodovino slovenskega naroda, se Slovenci z njim ne identificiramo, je na novinarski konferenci opomnil Juvanec. Knjiga je namenjena strokovni javnosti in vsem, ki bi radi več izvedeli o kozolcu kot kulturni posebnosti Slovenije. Izšla je pod okriljem založbe „i2“ in Fakultete za arhitekturo.

Kozolec je samostojna naprava za sušenje in spravljanje sena in drugih pridelkov, ki v zadnjih desetletjih izgublja na uporabni vrednosti zaradi razvoja novih tehnologij. Značilen je za skoraj celotno slovensko etnično ozemlje, z izjemo Panonije in Krasa.

Za vsakdanjo rabo ga je s pomočjo pridobljenega znanja zasnoval „preprost graditelj“, ki ni poznal zapletenih arhitekturnih meritev.

Kozolci so postavljeni na sončnih lokacijah, odlikuje pa jih tudi izjemna vpetost v prostor, kar je lahko po mnenju Juvanca tudi težava, saj jih ravno zaradi te spojenosti s krajino lažje spregledamo.

Prvo knjigo o kozolcih je leta 1970 napisal Marjan Mušič. Po 30 letih je želel Juvanec oblikovati publikacijo, ki bi vključevala različne poglede na pomen kozolca za slovenski prostor, a mu zaradi nezanimanja stroke to ni uspelo. V delu je zato predstavljen predvsem arhitekturni vidik. Knjiga vsebuje pregled pojavnosti kozolca od 17. stoletja dalje in predstavitev različnih tipov kozolcev. Dopolnjujejo jo barvne fotografije, skice, sheme, načrti in izmere.

VEČ OBISKOV V PRIVLAČNI SLOVENIJI

Slovenijo je lani obiskalo več turistov kot leta 2005, slovenski turistični delavci so zabeležili tudi več nočitev.

V turističnih nastanitvenih objektih v Sloveniji je bilo po podatkih državnega statističnega urada do konca decembra lani evidenciranih 2.484.605 prihodov turistov, kar je za štiri odstotke več kot leta 2005, zabeležili pa so 7.722.267 nočitev, kar je za dva od-

stotka več kot leta 2005.

Slovenija se je med 124 državami, ki jih je v raziskavi o privlačnosti pogojev za razvoj turizma zajel Svetovni ekonomski forum (WEF), uvrstila na 44. mesto. Slovenija se je dobro odrezala po kazalcu zdravja in higijene, varnosti in turistične infrastrukture, slabše pa po kazalcu normativne ureditve, letalske infrastrukture in cenovne konkurenčnosti v turizmu.

Robbov vodnjak

Trg pred ljubljanskim Magistratom, kjer je dobro leto stal le torzo - stopnišče in čaša vodnjaka, bo odtod sedaj krasila kopija celotnega Robbovega vodnjaka.

Originalni vodnjak treh kranjskih rek, ki ga je leta 1751 izdelal italijanski baročni kipar Francesco Robba, je trenutno v restavriranju, nato pa bo postavljen v povezovalni trakt Narodne galerije v Ljubljani.

Kot je povedala načelnica oddelka za kulturo mestne občine Ljubljana (MOL) Jerneja Batič, je bila pogodba za postavitve kopije vodnjaka pred Magistrat z izvajalcem že podpisana.

Postavitvena dela, ki so se začela takoj po podpisu pogodbe, še vedno potekajo in bodo zaključena tik pred slovesnim odprtjem, s katerim bo vodnjak ponovno predan meščanom, je še povedala Batičeva.

Kopija vodnjaka je bila, kot je znano, pripravljena že nekaj let.

Del kopije je bil shranjen v prostorih podjetja Marmor Hotavlje, kjer so ga izdelali, kipe in tri arhitekturne elemente pa so izdelali v Restavratorskem centru Slovenije.

Izvirnik Robbovega vodnjaka restavrirajo v Restavratorskem centru Slovenije. Kot je za STA povedal vodja posega Jože Drešar, prva faza restavriranja obsega statično sanacijo arhitekturnih elementov, začeli pa bodo tudi z restavriranjem čaše in podstavka.

Restavriranje naj bi bilo končano leta 2008, ko bodo vodnjak postavili na pripravljeno mesto v Narodni galeriji.

Celotna vrednost projekta restavriranja in postavitve

Robbovega vodnjaka v Narodno galerijo je ocenjena na 80 milijonov tolarjev.

Kot je znano, je bil interventni poseg na Robbovem vodnjaku po številnih zapletih v preteklih letih posledica odločbe, ki jo je izdal republiški inšpektorat za kulturno dediščino, da mora lastnik, to je MOL, v sodelovanju z ministrstvom za kulturo izvesti dela, ki bodo zaščitila Robbov vodnjak.

Že ob začetku posega je bilo odločeno, do bodo kipi treh kranjskih rek v vsakem primeru razstavljeni v Narodni galeriji, o tem, ali bo na trgu stal original ali kopija, pa sta odločali delovno posvetovalna skupina za konservatorsko restavratorske posege na Robbovem vodnjaku in mednarodna strokovna komisija.

Obnova Robbovega vodnjaka se je začela z demontažo vodnjaka konec avgusta 2005, čez leto dni pa so restavratorji Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije (ZVKDS) odstranili še stopnice in čašo vodnjaka ter restavriral temelje.

Evropa skrbi za gastronomske posebnosti

Evropska komisija je skupaj s 27 novimi proizvodi na seznam kmetijskih in živilskih izdelkov z zaščiteno označbo porekla in z zaščiteno geografsko označbo uvrstila tudi ekstra deviško oljčno olje slovenske Istre. Gre za prvi izdelek iz Slovenije, ki je dobil status izdelka z zaščiteno označbo porekla, na odobritev pa trenutno čaka še 17 slovenskih vlog. Na seznamu, na katerem je že okoli 750 izdelkov, se nahaja vse od sirov in mesnih izdelkov, preko sadnih sort in sladice do piva.

Ekstra deviško oljčno olje slovenske Istre je prvi slovenski kmetijski proizvod zaščiten na ravni EU. Zaščita na ravni EU pomeni, da je ime Ekstra deviško oljčno olje Slovenske Istre zaščiteno na celotnem ozemlju Evropske unije in s tem sodno zaščiten pred zlorabami, posnemanjem, potvorbami ter drugimi zavajajočimi označbami, je pojasnila Mateja Eržen s kmetijskega ministrstva.

Oktober 2004 je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v presojo Evropski komisiji predalo poleg vloge za oljčno olje še 17 vlog za zaščito na evropski ravni. Za zaščito geografskega porekla se potegujejo še: nanoški sir, tolminc, mohant, bovški sir, prekmurska šunka, kočevski gozdni med in kraški med.

Za zaščito geografske označbe se potegujejo kraški pršut, zgornjesavinjski želodec, šebreljski želodec, štajersko-prekmursko bučno olje in prleška tunka.

Iz Slovenije so vložene tudi vloge za zaščito zajamčene tradicionalne posebnosti, in sicer za idrijske žlikrofe, prekmursko gibanico, belokranjsko pogačo, belokranjsko povitico in prsto povitico.

NOVICE IZ SLOVENIJE

V EVROPI NI V SLOVENIJI

Letna stopnja inflacije v območju evra se je v primerjavi z decembrom lani januarja zmanjšala za 0,1 odstotka na 1,8 odstotka, je sporočil evropski statistični urad Eurostat. Tudi v celotni Evropski zvezi se je inflacija januarja na letni ravni v primerjavi z lanskim decembrom zmanjšala za 0,1 odstotka na 2,1 odstotka. V Sloveniji je bila januarja letna stopnja inflacije 2,8-odstotna.

MURGLE ŽALUJEJO

V petinosemdesetem letu starosti je umrl arhitekt France Ivanšek, načrtovalec elitne stanovanjske soseke Murgle (1965) v Ljubljani. Ivanšek si je ves čas skupaj s soprogo in stalno sodelavko Marto prizadeval za kulturo in harmonično lepoto bivanja po skandinavskih vzorih, ki jih je mogoče opisati s pojmi taktilnost, subtilnost in zadržanost.

KAKO SE REČE JEKLO PO RUSKO?

Minister za gospodarstvo Andrej Vizjak je s predstavnikom skupine ruskih podjetij Koks podpisal pogodbo o prodaji 55,35-odstotnega državnega deleža v Slovenski industriji jekla (SIJ). V SIJ so z novimi lastniki in izpogajanimi jamstvi zadovoljni, dejstvo, da se družbi dopolnjujeta in ne tekmujeta, pa je po mnenju prvega moža SIJ Taborja Šimonke dober znak in jamstvo za prihodnost. "

PRED STO LETI SE JE RODIL PINO MLAKAR

Pred 100 leti se je 2. marca rodil baletnik Pino Mlakar, za katerega velja, da je, vedno skupaj s soprogo Pio, ples povezoval z življenjsko filozofijo o najednosti posameznikove svobode. Njegove veličine so zavedajo tudi v Novem mestu, Mlakarjevem rojstnem kraju, kjer so v veliki dvorani Kulturnega centra Janeza Trdine izvedli multimedialno oblikovano baletno predstavo Nekdanje svečanosti.

EPIDEMIJE (ŠE) NI

Na inštitutu za varovanje zdravja (IVZ) že od decembra lani beležijo porast akutnih okužb dihal, porast gripi podobne bolezni pa od konca januarja. Po zadnjih podatkih se gripi podobna bolezen pojavlja v 216 primerih na 100.000 prebivalcev, akutno okužbo dihal pa ugotavljajo v 2131 primerih na 100.000 prebivalcev. Epidemije gripe še ni, saj se ta razglasi ob pojavu 400 primerov na 100.000 prebivalcev, pojasnjujejo na IVZ, kjer so zadnje epidemije gripe v Sloveniji zabeležili pred dvema letoma.

KOROŠCI GLEDAJO NAPREJ

Čeprav demografska slika Koroške ni zelo skrb zbujajoča, pa se koroške občine tudi v luči spodbujanja rojstev vse bolj odločajo za enkratne denarne nagrade oz. pomoči staršem novorojenčkov. Z letošnjim letom se je za to obliko pomoči po novem odločilo kar nekaj koroških občin, med njimi so Slovenj Gradec, Črna na Koroškem, Vuzenica in Prevalje. O denarni pomoči namesto dosedanje knjižne nagrade pa že razmišljajo tudi na Ravnah na Koroškem, Muti in v Mežici.

PO SVETU

ZLOČINI V JUGOSLAVIJI

Glavna tožilka haškega Mednarodnega sodišča za vojen zločine na območju nekdanje Jugoslavije Carla Del Ponte je v nemškem tedniku Focus povedala, da je objavi razsodbe Meddržavnega sodišča v Haagu o genocidu med vojno v Bosni in Hercegovini pozvala k pritisku na Srbijo. Pismo s svojo zahtevo je poslala predsedujoči Evropski uniji, nemški kanclerki Angeli Merkel. Evropska povezava mora po ocenah Del Pontejeve doseči, da bo razsodba omenjenega sodišča uresničena. To pa pomeni, morajo politični vodja bosanskih Srbov Radovan Karadžić, general Ratko Mladić in drugi obtoženi priti v Haag.

JEDERSKI PROGRAM; MIROVNI?

Mednarodna agencija za jedrsko energijo še vedno nima popolnih zagotovil, da je iranski jedrski program izključno miroljubne narave. S temi besedami je njen generalni direktor Mohamed El Baradej začel drugo redno zasedanja Sveta guvernerjev agencije na Dunaju. Sporazum, dosežen na šeststranskih pogajanjih o severnokorejskem jedrskem programu, pa je označil za „pozitiven korak v smeri denuklearizacije Korejskega polotoka“.

EU PRAVNA OSEBA

Evropska unija si prizadeva, da bi vse bolj oblikovala standarde na področju varovanja človekovih pravic. V predlogu Pogodbe o ustavi za Evropo je vključila celotno listino o temeljnih pravicah, ki tako tvori drugi del predlagane Ustave. S sprejetjem Ustave bi Unija postala pravna oseba, kar bi ji omogočilo med drugim tudi pristop k Evropski konvenciji o varstvu človekovih pravic. Prav tako je nemški okoljski minister Sigmar Gabriel predlagal, da bi v evropsko ustavno pogodbo vključili tudi določilo o

PISALI SMO PRED 50 LETI

OB ŠKOFOVEM GODU

Kadar imajo oče god, ima slovenska družina praznik. Ni to praznik, ki je v pratiki rdeče zaznamovan, ampak domače slavje, polno prisrčnosti in hvaležnosti, ki jo družina izkazuje svojemu poglavarju.

Dvanajstega marca praznuje naš duhovni oče, škof ljubljanski dr. Gregorji Rožman svoj štiriinšedeseti god. Ta dan bo družinski praznik slovenske skupnosti v domovini in širom sveta, kjer žive razkopljeni sinovi našega naroda.

Argentinski Slovenci bomo letošnji škofov god praznovali s posebno prisrčnostjo, saj imamo slavljenca med nami.

Če kdo zasluži našo ljubezen in spoštovanje, je to naš škof ...

BUENOS AIRES

ŠKOF DR. GREGORIJ ROŽMAN

se je po obisku rojakov v Čilu vrnil v soboto dne 2. marca v Buenos Aires. Iz Santiaga v sosednji republiko do Buenos Airesa je potoval z letalom. Na letališče Ezeiza je prispel v večernih urah.

Slavnostna mladinska akademija, ki jo pripravlja slovenska mladina škofu dr. Gregorju Rožmanu bo v **nedeljo 10. marca t. l. v dvorani kolegija La Salle v ulici Riobamba 650 v Buenos Airesu**. V zavodski kapeli bo ob štirih popoldne najprej sv. maša. Imel jo bo prevzvišeni škof g. dr. Gregorji Rožman. Med mašo bo skupno sv. obhajilo otrok. Vsi otroci ga bodo darovali Prevzvišenemu. Po končani sv. daritvi bo pa v zavodski dvorani slavnostna akademija.

OBČNI ZBOR SFZ

Na pustno nedeljo, 3. marca, se je na slovenski pristavi v Moronu vršil osmi občni zbor Slovenske fantovske zveze. Nanj je prišlo lepo število fantov: članov in naraščajnikov. Po pozdravu predsednika Lovreta Tomažina, so sledila poročila posameznih odbornikov, iz katerih je bilo razvidno uspešno delo organizacije v preteklem letu. Bilo je veliko sestankov, veliko sej, več družabnih prireditev, veliko športa. Z eno besedo: fantovske volje. Zatem so bile volitve. Novi odbor sestavljajo sledeči fantje: Predsednik Bidovec Anton, podpredsednik Magister Milan, tajnik Avguštin Aleksander, blagajnik Zurc Franc, gospodar Grabnar Jože. Odborniki pa so: Vodnik Jože, Selan Ciril, Mehle Lojze, Ribnikar Rudi ter Frontini Janez, ml. V nadzornem odboru so: Prijatelj Jože, Krajnik Tone in Rezelj Lojze. Razsodišče pa tvorijo: Vester Franc, Lavrič Lojze ter Trpin Jože.

Po končanem občnem zboru so se fantje, polni veselja, podali na igrišče ter z zdravo fantovsko pesmijo in z raznovrstnimi igrami pričakovali lepega večera.

OSEBNE NOVICE

Rev. **Jože Horn** v Mendosi je postal hišni duhovnik v kolegiju Compañia de Marija v ulici San Martin 2512. Novo mesto je že nastopil. Čestitamo.

Svobodna Slovenija, 7. marca 1957 — št. 9

varovanju podnebja. S tem bi po njegovem mnenju povečali priljubljenost Evropske unije med njenimi državljani.

NOV MOTOR

Raziskovalci iz Nemčije, Švedske, Francije in Avstrije, ki v okviru raziskovalnega projekta Evropske unije sodelujejo s partnerji iz ZDA, so razvili nov tip vodikove tehnologije. Ta bo omogočila razvoj novih in učinkovitejših motorjev na vodikov pogon. Projekt vodikovega motorja z notranjim izgorevanjem, ki so ga predstavili v Muenchenu, je omogočil preizkušanje različnih načinov za izdelavo te vrste motorjev. Ti motorji naj bi bili enako učinkoviti kot današnji dizelski motorji, hkrati pa ne bi onesnaževali okolja in bi bili približno enako veliki ter močni kot dizelski.

RESUMEN DE ESTA EDICION

INJUSTA DECLARACION ITALIANA

Al cumplirse un nuevo aniversario de la restitución de territorios a Eslovenia, el presidente italiano Giorgio Napolitano realizó declaraciones agraviantes e injustas hacia los eslovenos. En una carta abierta le respondieron los sacerdotes eslovenos que trabajan en Primorska. El texto de la carta se publica en la página 2. El tema de las persecuciones italianas en épocas del fascismo y después es abordado también en la nota editorial de la página 1.

LA LEY DE RELIGIONES

El gobierno de la república de Eslovenia sancionó una nueva ley. Ésta establece que la Iglesia Católica y demás entidades religiosas sean registradas como entidades civiles de bien público. Los requisitos para la inscripción al registro son: contar con al menos cien miembros mayores de edad que vivan en Eslovenia y demostrar su labor en el país en los últimos diez años. De este modo, adquieren reconocimiento y acceden a los derechos correspondientes. El gobierno destinará parte del presupuesto para cubrir los gastos de jubilación y salud de los empleados de estas entidades. La norma fue cuestionada por los partidos de la oposición. (Pág. 1)

EUROPA HABLARA ESLOVENO

La Unión Europea se caracteriza por la diversidad de culturas y las respectivas lenguas que agrupa. Así es como en tres años número de idiomas creció de once a veintitrés. Esto representa un gran desafío. Aunque se privilegie el inglés y el francés por sobre las demás lenguas, el idioma del país que preside la UE pasa a ser de uso corriente. A comienzos de 2008 será Eslovenia quien presida la Unión, lo que llevará al idioma esloveno al tercer lugar. Esto significa una mayor oferta de intérpretes y traductores de la lengua eslovena. (Pág. 1)

LA CUARESMA

En tiempo de cuaresma debemos recordar la entrega de Jesús y el sufrimiento que aceptó en la cruz, a favor de toda la humanidad. El se sacrificó por todos nosotros para abrirnos las puertas del cielo y poder ser recibidos por Dios Padre tras la muerte terrenal. La penitencia y la oración, enfatiza el padre José, son modos de purificar el corazón y reparar los pecados cometidos y acercarnos más a Dios. Es necesario el sufrimiento, como el de Jesús en el monte de los Olivos, para alcanzar la salvación eterna. Este es el momento para trabajar; los frutos se recogerán luego. (Pág. 3)

MUERTE Y SUPERVIVENCIA

Al comentar el libro "Eslovenia 1945 — muerte y supervivencia después de la Segunda guerra mundial", la periodista Biserka Karneža Cerjak en la revista Mag se horroriza, al enterarse de las matanza de militares y civiles sin juicio previo, realizadas por los comunistas a mediados de 1945. Más de 12.000 miembros del ejército nacional esloveno (anticomunista) y muchos civiles, incluso mujeres y niños, fueron ejecutados en esos días. Biserka enfatiza que nadie puede permanecer indiferente ante este hecho histórico, que marcó trágicamente al pueblo esloveno.

UNA JOYA ARQUITECTONICA

El "kozolec", típica construcción en la cual los campesinos eslovenos secaban sus cosechas, es tema de un nuevo libro. En él se lo presenta como una verdadera joya de la arquitectura popular eslovena y emblema de los territorios étnicos de nuestro pueblo. Es único y no tiene similares ni en Europa central ni en otras latitudes. El libro reseña su ubicación, tipos de construcción y se completa con numerosos croquis y fotos a todo color. (Pág. 4)

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA UNIDA

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Antonio Mizerit** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Alojz Rezelj** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 — C1407GSR BUENOS AIRES — ARGENTINA** / Telefon: **(54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinectis.com.ar** **Za Društvo ZS: Alojz Rezelj / Urednik: Tone Mizerit**

Sodelovali so še: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Franci Markež, Jože Horn in Irena Urbančič Poglajen.

Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 100, pri pošiljanju po pošti pa \$ 130; obmejne države Argentine 120 USA dol.; ostale države Amerike 135 USA dol.; ostale države po svetu 145 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 95 USA dol. za vse države. *Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.*

Čeže: v Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. **Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / California 2750 - C1289ABJ Buenos Aires - Argentina - Tel.: (54-11) 4301-5040 - E-mail: info@vilko.com.ar

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Cuenta N° 7211
	R. Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

MALI OGLASI

GOSPODARSTVO

Finančne storitve. Tel.: 4482-2633 / 15-4526-9535. Od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure.

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618

Dis. 2089

de Lucia Bogataj

H. Yrigoyen 2682 L. 5 - San Justo

Tel. 4441-1264 / 1265

ZDRAVNIKI

Dr. Klavdija V. Bavec - Nevrolog - Nevropsihiater. Konzultorij na Caballito in Tabladi. Ordinira ob torkih in četrkih od 13. do 19. ure. Ob sobotah od 9. do 14. ure. Prijave na telefon: 4652-7967. Nujno pa na 15-4409-4437.

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejia - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI

Dr. Vital Ašič, Odvetnik Paraná 830, 5. nadstr. - Buenos Aires. Prijave na: Tel./faks: 4798-5153. e-mail: estudioasic@cpacf.org.ar

DOBOVŠEK & asociados - odvetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič — Odvetnica — Uradna prevajalka za slovenski jezik Laval 1290, pis. 402 — Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844 - mpoznic@fibertel.com.ar

PORAVNAJTE NAROČNINO!

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča

V četrtek 1. marca se je rodila v Genevi **Kiara Massota Dobovšek**. Očka je Javier Massota, mamica pa Saška Dobovšek. **Srečni družini iskreno čestitamo!**

Poroka

V Mendozi sta se poročila **Matjaž Grintal** in **Ivana Rios**. **Čestitamo in želimo obilo sreče!**

Smrt

V Hurlinghamu je umrla **ga. Antonija Rožanec roj. Marolt** (80); v Tabladi **Marija Danijela Mehle** (2 tedna); v Mendozi pa **Kati Hirschegger** (52).

Naj počivajo v miru!

OBVESTILA

SREDA, 7. marca:

Začetek vaj Mešanega pevskega zbora San Justo, ob 20.30 v Našem domu.

ČETRTEK, 8. marca:

Seja odbora Zveze slovenskih mater in žena, ob 15. uri v Slovenski hiši.

SOBOTA, 10. marca:

Popravni in dopolnilni izpiti, vpisovanje in začetna sv. maša S.T.R.M.B. v Slovenski hiši.

NEDELJA, 11. marca:

Otvoritev slovenskih osnovnih šol v Slovenski hiši. Začetek s sv. Mašo ob 16. uri.

ČETRTEK, 15. marca:

Mesečni sestanek Zveze slovenskih mater in žena iz San Martina. Gospa Bernarda Opeka Ziherl bo povedala svoja doživetja iz Madagaskarja ko je obiskala brata misijonarja g. Petra Opeka. V domu ob 16. uri

SOBOTA, 17. marca

Začetek rednega pouka na Srednješolskem tečaju R.M. Bajuka ob 15. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 25. marca:

Občni zbor Hladnikovega doma v Slovenski vasi.

Tombola na Pristavi, ob 15.30.

SREDA, 28. marca:

Učiteljska seja voditeljic šolskih tečajev, ob 20. uri v Slovenski hiši.

Slovenski osnovnošolski tečaji Začetek pouka

Vse šole začnejo s poukom v soboto 17. marca 2007:

ABC po slovensko — Jegličeva šola: 9:30
Balantičeva šola: 8:15
Baragova šola: 8:00
Jurčičeva šola: 8:30
Prešernova šola: 8:30
Rožmanova šola: 8:15
Slomškova šola: 8:15
Aljaževa šola, ABC v Bariločah in Ciril-Methodova v Mendozi: po dogovoru

URADNE URE

Pisarna Zedinjene Slovenije, ter uredništvo in uprava Svobodne Slovenije uradujejo od ponedeljka do petka, od 10. do 19. ure. **Prosimo rojake, da ta urnik upoštevajo!**

SLOVENCIM IN ŠPORT

ČEPLAK Z BRONASTO, OSOVNIKAR ČETRTO

Od 2. do 4. marca se je v dvoranskem evropskem atletskem prvenstvu v angleškem Birminghamu predstavilo štirinajst slovenskih atletov in atletinj. Najboljše se je odrezala Jolanda Čeplak (2:00,00), ki je v finalnem teku na 800 m osvojila bronasto odličje. Tudi Brigita Langerholc (2:01,24) je dobro tekla, saj je prispela šesta. Zlato kolajno je osvojila Rusinja Oksana Zbrožek (1:59,23).

Drugi najboljši slovenski rezultat je dosegel Matic Osovnikar v

teku na 60 m, na katerem je s časom 6,63 zasedel nevhvaležno četrto mesto, zlato pa je osvojil Britanec Jason Gardener (6,51).

Sedmo mesto v finalu je dosegel Miran Vodovnik v metu krogle z metom dolgim 19,46 metra.

Sonja Roman je po zadnjih rezultatih v teku na 1500 m upala na boljšo uvrstitev, a končno sedmo mesto tudi ni tako slabo.

DOBER ZAČETEK V DIVJIH VODAH

Slovenski kajakaš na divjih vodah Jernej Korenjak je zelo obetavno začel sezono tekmovanj v spustu. V bližini Plouaya v francoski pokrajini Bretanji se je Korenjak na vseh treh tekmah serije Breizh Wild Water uvrstil med deseterico, dvakrat celo na stopničke. V petek je v maratonu osvojil sedmo mesto, v soboto je v klasičnem spustu pristal na tretjem mestu, tekme pa je v ne-deljskem sprintu zaključil z drugim mestom. V skupni razvrstitvi teh tekmovanj sta na vrhu končala Mruzek in Slovak, Korenjak pa je bil tretji.

A RES?

Ljubljanski župan Zoran Jankovič je na redni časnikarski konferenci poudaril, da ostajajo načrti za novi ljubljanski stadion nespremenjeni: v letu 2008 naj bi ga zgradili v Stožicah. Župan je še napovedal, da bo v marcu objavljen razpis za izbor investitorja za stadion, dvorano in trgovski center.

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI

6. marca 2007

1 EVRO	239,6 SIT
1 EVRO	1,31 US dolar
1 EVRO	1,55 KAD dolar
1 EVRO	4,1 ARG peso

TRADICIONALNA TOMBOLA NA PRISTAVI

ZARADI SLABEGA VREMENA, PREDSTAVLJENA NA NEDELJO, 25. MARCA, OB 15.30 URI

1. dobitek: televizijski sprejemnik + DVD
 2. dobitek: hladilnik z zmrzovalno skrinjo
 3. dobitek: mikrovalovna pečica
- in še veliko drugih bogatih dobitkov

Tablice v predprodaji po znižani ceni.

Pričakujemo Vas!

Začetna prireditev Slovenskih osnovnih šol

v nedeljo, 11. marca 2007 v Slovenski hiši.

Ob 16.: sv. maša na čast sv. Duhu

Ob 17.: **pevski nastop Balantičeve šole ob njeni 55-letnici, pod geslom „Pri nas je pesem doma“**

Lepo vabljeni!

Izguba kobilarne Lipica

Kobilarna Lipica je lani poslovala bolje kot leto prej ter ustvarila 5,943 milijona evrov prihodkov in zabeležila 573.372 evrov izgube, že letos pa naj bi v zavodu začeli s finančno konsolidacijo.

Finančni načrt za leto 2007, ki še ni dokončno usklajen s pristojnimi ministrstvi, predvideva povečanje prihodkov za 4,5 odstotka, tako da bi izguba ob koncu leta znašala 376.612 evrov, je na novinarski konferenci v Lipici povedal direktor tamkajšnje kobilarne Matjaž Pust.

Kobilarna Lipica je lani v tržem delu ustvarila tri četrtine vseh svojih prihodkov. Ta delež naj bi se letos povečal na 81 odstotkov od skupno načrtovanih 6,216 milijona evrov prihodkov. Skupni stroški naj bi bili za 376.612 evrov višji, tako da je tudi za letos predvidena izguba, ki pa bo manjša kot lani, je izpostavil Pust. Opozoril je tudi, da je kobilarna prezadolžena, saj dolgovi znašajo skoraj tri milijone evrov.

Prav načrtovana izguba je razlog, da svet kobilarne na petkovi seji letošnjega finančnega plana ni potrdil, je pojasnil prvi mož lipiške kobilarne. Poudaril je, da so člani sveta izrazili pripravljenost, da

aktivno pomagajo pri iskanju rešitev za prestrukturiranje virov financiranja in pokrivanja dolgov. Vodstvo kobilarne bo sicer vlado, ki naj bi se v okviru obiska v obalno-kraški regiji sredi marca ustavila tudi v Lipici, opozorilo na nerešeno finančno situacijo, ki onemogoča normalno delovanje in poslovanje zavoda.

Kot je omenil Pust, je kobilarne iz državnega proračuna in subvencij lani dobila 1,544 milijona evrov oz. 542.000 evrov manj kot leto prej. Če država ne bi zmanjšala sredstev, bi poslovali brez izgube, je poudaril.

„Kdor Boga ljubi in njegovo voljo spolnjuje, v njegovem srcu prebiva troedini Bog.“

Utrjeni z milostjo vere sporočamo vsem prijateljem in znancom, da je v ponedeljek 19. februarja 2007, mirno zaspal v Gospodu, v 83. letu starosti, naš ljubi mož, ata, stari ata, brat, svak, bratranec in stric

BOGO URBANČIČ

Prisrčno se zahvaljujemo p. dr. Alojziju Kukovici za duhovno tolažbo, podelitev zadnjih zakramentov in sv. mašo v sanhuški stolnici ter blagoslov ob grobu, na pokopališču v San Justo.

Zahvaljujemo se tudi mrsrg. Juretu Rodetu in mrsrg. Mirku Grbcu za somaševanje in g. Franciju Cukjatiču za molitve ob krsti.

Iskrena zahvala darovalcem cvetja in vencev ter vsem, ki ste ga prišli kropiti, se množično udeležili sv. maše in ga pospremili k zadnjemu počitku.

Priporočamo ga v molitev in v blag spomin.

Žalujoči:

žena **Marjana roj. Skvarča**;

otroci: **Božo** z **Marijo Kopač**, **Ani** z **Jožetom Horvatom**,

Franci z **Zali Virc**, **Metka** vdova **Cencič**,

Emi z **Aleksandrom Marušičem**, **Irena** z **Lojzetom Poglajnom**,

Engen z **Alenko Zupanc**, **Gregorček**, **Janez** z **Ino Durič**,

Jure z **Marijo Zupanc** in **Veronika** z **Lojzetom Erjavcem**;

vnuki in vnukinje;

brata **Slavko** in **Vinko Urbančič** z družinami;

svaka: **Lojze** in **Marjan Skvarča**, **Janez Jereb**;

svakinje: **Mimi Skvarča**, **Zinka** por. **Jelen**, **Nada** vdova **Fajfar**,

Ivanka roj. Tomažević in **Francka roj. Bergant**;

sestrični: **Mara Kac** in **Emi Lesjak Blott**;

nečaki in nečakinje ter ostalo sorodstvo.

Buenos Aires, Slovenija, Kanada